

Christelijke Basisschool
De Terebint
Rederijershoeve 19
7326 TH Apeldoorn
tel.: 055 – 5414188
terebint@pcboapeldoorn.nl

Omgangs-gedragprotocol (pestprotocol)

Dit omgangsprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Doel is regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Een stukje uit de schoolgids

We willen dat kinderen met plezier naar onze school gaan.

Los van factoren als milieu, taal, culturele achtergrond, geaardheid, verschil in ontwikkeling, begaafdheid, belangstelling en motivatie moeten kinderen zich geaccepteerd en veilig kunnen voelen bij ons op school.

We hebben het motto: *'Je mag zijn wie je bent'* hoog in ons vaandel.

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag?

De kanjertraining beschrijft het als volgt: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig.

Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is dit: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn (cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit

van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep).

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent enerzijds dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders en anderzijds dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of dat er in hun omgeving wordt gepest.

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor.

Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school dan ook serieus aanpakken.

Aandachtspunten:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.

Kanjerafspraken

Basisschool De Terebint streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

Bij de Kanjertraining horen ook petten die staan voor het gedrag dat de kinderen vertonen. Het is de bedoeling dat kinderen zich bewust worden van hun eigen gedrag en dat ze voor bepaald gedrag kunnen kiezen. Iedere pet heeft zowel positieve als negatieve eigenschappen.

Basisschool De Terebint zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn.

De leerkracht daarentegen is op school “de baas/ het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken.

Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak

(vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap).

Kortom: doe elkaar recht.

Preventief

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

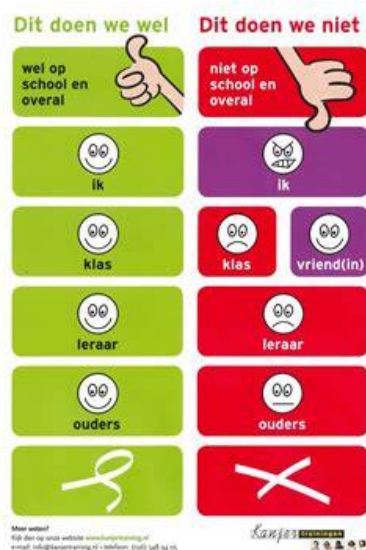
1. Kernpunten in de aanpak:
De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, ook met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.

6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.

6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.

7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: “Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.”

Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen benzine aan lopende motortjes.” Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken

zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

De Terebint werkt in alle groepen actief volgens de principes van de Kanjertraining; vertrouwen, respect, veiligheid en rust.

De Kanjertraining heeft een heldere aanpak die zeer goed aansluit bij de doelstellingen van het onderwijs en de belevingswereld van de leerling.

Belangrijke Kanjerthema's die aan bod komen:

1. Daders en slachtoffers.
2. Straatcultuur en cultuur van wederzijds respect.
3. Zelfbeheersing.
4. Respectvol gedrag.
5. "Nee" durven zeggen tegen vrienden.
6. Bewust besluiten niet mee te doen aan narigheid.
7. Inhoud geven aan de vijf kanjerregels; we vertrouwen elkaar, we helpen elkaar, we lachen elkaar niet uit, je speelt niet de baas en je doet niet zielig.
8. Ouders worden actief betrokken en daarmee de culturele achtergrond van het kind.

Zien

Twee keer per jaar vullen de leerkrachten (en de leerlingen van groep 5-8) een vragenlijst van het observatiesysteem Zien in. Op deze manier brengen we mede het sociaal – emotioneel functioneren van de kinderen systematisch in kaart.

Pestgedrag, pestbeleving en veiligheidsbeleving staat centraal in de leerling vragenlijst. Zie protocol Zien en sociale veiligheid voor de te ondernemen stappen die volgen uit de vragenlijst.

De gouden weken

Aan het begin van het schooljaar staan de gouden weken centraal.

De eerste weken van het schooljaar zijn belangrijk voor een groep. Als meteen een goede sfeer ontstaat, is dat prettig voor leerlingen, leerkrachten en ouders. Het is de basis voor een fijn schooljaar.

De groepen maken positieve groepsregels. De leerlingen doen dit samen met hun leerkracht. Deze regels hangen in het klaslokaal en worden regelmatig besproken in de groep. Elke dag doen de groepen 'Energizer'; dit zijn spelletjes om te oefenen met samenwerken, luisteren en problemen oplossen. De leerkracht geeft het goede voorbeeld en leerlingen krijgen complimenten voor positief gedrag.

Ook wordt er gewerkt met coöperatieve werkvormen. Met deze werkvormen leren de kinderen goed samenwerken.

Stappenplan anti-pestprotocol

Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een gesprek met de leerling die pest (de pester) en vervolgens een gesprek met de leerling die gepest wordt (de gepeste).

Het team en de directeur worden op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt het teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden.

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen?

Leerkracht overlegt met de kanjer coördinator en IB, de directie wordt hierbij betrokken. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken.

Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan IB en de kanjer coördinator. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen.

Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid, ingeschakeld kan worden.

Opmerkingen:

a) Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in de klassenmap.

b) Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.

Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren.

Dit gesprek wordt geleid door een directielid, IB of kanjer coördinator. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.